

# KATOLIK POLSKI

„KATOLIK POLSKI” wychodzi 6 razy w tygodniu  
i kosztuje na miesiąc  
3.— zł.

Redakcja i Administracja:  
**Katowice, Rynek 12**  
TELEFON 1414

ZA OGŁOSZENIA płaci się za wiersz 15 groszy  
milimetry. Wiersz reklamowy 60 groszy  
Na pierwszej stronie 80 groszy.

Nr. 43.

Katowice, środa 22-go lutego 1928

Rok IV.

## Widoki porozumienia polsko-gdańskiego.

Genewa. (PAT.) Sekretarz generalny Ligi Narodów otrzymał od wysokiego komisarza Ligi Narodów w Gdańsku van Hammela następujący list: „Odnosząc się do spraw, przewidywanych na programowym porządku dziennym obrad Rady Ligi Narodów, a dotyczących wolnego miasta Gdańska, niniejszem przedkładam następujący komunikat w przedmiocie spraw Westerplatte, oraz dostępu i zatrzymywania się polskich okrętów wojennych w porcie gdańskim. Sprawy te były rozpatrywane przez Radę Ligi Narodów na posiedzeniu w dniu 8 i 12 grudnia 1927 r. Odnosne rezolucje Rady przewidują przeprowadzenie przez obie strony rokowań. Rokowania te miały się odbyć pod moim przewodnictwem. W wykonaniu tej decyzji zaprosiłem przedstawicieli obu stron do spotkania się pod moim przewodnictwem. Spotkanie to odbyło się w dniu 15-go lutego br. Zebranie skonstatowało w sposób formalny, że obie strony zgodnie pragną przeprowadzenia szeregu przyjaznych umów, mających na celu skut-

czne uregulowanie obustronnych kwestyj sportnych, nie odwołując się tymczasowo do procedury formalnej, przewidzianej przez rezolucje Rady Ligi Narodów i nie naruszając przewidzianego przez te rezolucje terminu. Strony zamierzają przedłożyć za moim pośrednictwem Radzie Ligi w czasie właściwym komunikat, odnoszący się do rezultatów przeprowadzonych przez nie rokowań. Przedstawiciele obu stron wyrazili nadzieję, że mogą liczyć przy przeprowadzeniu tych prac na zgodę wysokiego komisarza oraz Rady Ligi Narodów. Z mojej strony jestem zdania, że należy powitać z uznaniem te dążenia do uregulowania spraw spornych w drodze przyjaznych rokowań i pozwolę sobie wyrazić nadzieję, że Rada Ligi nie będzie w tym wypadku wysuwała żadnych sprzeciwów. Jasnym jest, że z pewnością, przewidziane przez strony, wyklucza możliwość powrotu obu spraw przed Radę Ligi Narodów. W żadnym zaś razie nie nastąpi to w czasie sesji marcowej.”

Pismo wysokiego komisarza doręczone zostało wszystkim członkom Rady Ligi Narodów.

## Narady nad rozbrojeniem.

Genewa. (PAT.) W poniedziałek zebrał się na swą drugą sesję Komitet Bezpieczeństwa i Rozjemstwa. Przewodniczył obradom minister Benesz. Komitet przystąpił do ogólnej dyskusji nad projektem komitetu sprawozdawców, który obradował w końcu stycznia w Pradze. Podczas dyskusji przedstawiciel Wielkiej Brytanii lord Cushendun zwrócił uwagę na znaczenie postanowień paktu Ligi Narodów w kwestji niedopuszczenia do zbrojnych konfliktów, oraz zawierania regionalnych umów gwarancyjnych.

Przedstawiciel Niemiec przedłożył projekt niemiecki, aby w razie wybuchu wojny Rada Ligi miała prawo wydać tymczasowe zarządzenie wstrzymania kroków wojennych, celem rozpatrzenia przyczyn wojny i poczynienia kroków celem jej uniknięcia. Przedstawiciel Polski Sokal oświadczył, że projekt niemiecki jest bardzo interesujący, polecał też gorąco gruntowne zastanowienie się nad nim. Przez takie prawo uzyska Rada Ligi dokładną kontrolę nad działaniami wojennymi. W dalszym ciągu

oświadczył p. Sokal, że jego zdaniem wszelkie umowy rozejmowe pomiędzy poszczególnymi państwami powinny być zawierane pod egidą Rady Ligi.

Paryż. (PAT.) Agencja Havasa donosi z Genewy, że rząd Z. S. R. R. złożył projekt w sprawie rozbrojenia, zgodny w ogólnych zarysach z propozycjami, wysuniętymi przez delegację sowiecką na pierwszej sesji komitetu.

Genewa. (PAT.) Przewodniczący komisji przygotowawczej konferencji rozbrojeniowej wyznaczył na dzień 15 marca br. 5-tą sesję tej komisji. Sesja odbędzie się w Genewie. Decyzja ta zakomunikowana została wszystkim państwom, które są członkami komisji. Programowy porządek dzienny przewiduje następujące punkty: 1) stan prac komitetu arbitrażowego i bezpieczeństwa, 2) zbadać propozycje czynione przez delegację Unji Sowieckiej w dniu 30 listopada 1927 r., 3) stan prac komisji przygotowawczej konferencji rozbrojeniowej.

## Orzeczenie w sprawie zatargu zarobkowego

Warszawa. (PAT.) Naczelnik wydziału umów zbiorowych i związków zawodowych powołany na arbitra w sprawach zatargu w przemyśle włókienniczym, juchtowym i metalowym w okręgu Białą-Bielsko i okolicy wydał następujące orzeczenie arbitrażowe: W przemyśle włókienniczym i juchtowym płace podwyższone zostają o 3 lub 4 procent. W przemyśle metalowym płace akordowe podwyższone zostają o 3 procent, dniówki o 4 procent, zaś minimalne, w tym przemyśle, podwyższone zostają średnio o 10 procent. Podwyżki płac ustalone niniejszem orzeczeniem obowiązują od 6 lutego 1928 r. do 31 października b. r.

## Król Afganistanu przybędzie do Polski.

Warszawa. (Tel. wł.) Bawiący w podróży po Europie król Afganistanu zdecydował się przybyć także do Polski. Prawdopodobnie przyjazd jego nastąpi w początkach kwietnia i zabawi w Polsce tydzień. Przez ten czas będzie król gościem Rzeczypospolitej.

## Jak się bawią Bawarczy?

Monachium. (WTB.) Podczas słynnego karnawału monachijskiego, odbywającego się na ulicach, w poniedziałek przyszło podczas uroczystego pochodu tęczników w kilku miejscach do bóiki. Ołbrzymie tłumy, wśród których uwijały się komuniści utrudniały akcję policji, która zdołała aresztować wiele osób. Podczas bóiki i tłoku poturbowanych zostało łącznie 174 osób. Mnóstwo kobiet omdlało.

## Spółdzielnie polskie w Państwie Pruskim.

Bytom. (Tel. wł.) Na zaproszenie Polskiego Radia w Katowicach wygłosił prezes Związku Spółdzielni Śląskich p. Weber z Bytomia, w poniedziałek wieczorem odczyt radiowy pod powyższym tytułem. Po krótkim wstępie historycznym o spółdzielniach polskich w państwie Pruskim w czasach przedwojennych p. Weber zobrazował wysiłki, zapoczątkowane przez dyrektora raciborskiego Banku Ludowego, p. Malczewskiego, a prowadzone dziś dalej przez obecny zarząd Związku Spółdzielni Śląskich nad organizacyjnym skupieniem wszystkich polskich spółdzielni, istniejących na dzisiejszym terenie państwa Pruskiego. Podkreśliwszy wydatną pomoc, jaką Związek Spółdzielni przy staraniu się u władz państwowych o autonomne prawo rewizyjne uzyskał zwłaszcza z strony polskiego posła na sejm pruski, p. Jana Baczewskiego, prelegent na podstawie materiału rewizyjnego zaznaczył, że spółdzielnie polskie w Prusach posiadają obecnie 4 miliony marek depozytów, co dowodzi, że zmysł oszczędnościowy wśród ubogiej mniejszości polskiej jest znaczny, oraz że spółdzielnie nasze wśród mniejszości cieszą się zasłużonym zaufaniem.

## Reforma wyborcza we Włoszech.

Rzym. (PAT.) Rada ministrów uchwaliła projekt ustawy o reformie ordynacji wyborczej. Według tego projektu liczba deputowanych została ustalona na 400. Kandydaci na deputowanych mają być wystawieni przez 13 narodowych związków kooperatyw.

## Nie kładź palca...

Kilka dni temu zamieściliśmy uwagi na temat agitacji, uprawianej przez socjalistów wśród bezrobotnych. „Kattowitzer Ztg.” uważała za stosowne, wtracić swoje trzy grosze i stara się wykazać, że zarzucamy socjalistom, jakoby im chodziło tylko o pozyskanie głosów bezrobotnych, a sami czynimy to samo i wyłącznie dla tego, by pozyskać ich dla listy nr. 1 bierzemy ich w obronę.

Nie myli się „Kattowitzer Ztg.”, twierdząc, że naszym dążeniem jest przekonanie ludności o konieczności głosowania na listę nr. 1. Jeśli tym dążeniem dajemy wyraz, to nie dlatego, byśmy byli osobiście zainteresowani w zwycięstwie tej lub innej listy, w przeciwieństwie do pewnych pism, których wydawcy lub opiekunowie ubiegają się o mandat.

Czynimy to w głębokim przekonaniu, że tylko wówczas Polska ozdrowieje, gdy obecny system rządów, zapoczątkowany przez marsz. Piłsudskiego, zostanie przez współpracę jak najszerzej warstw wprowadzony na normalne tory. W interesie zatem tak całego narodu, jak i poszczególnych jego warstw, leży przyczynianie się do osłabienia prądów destrukcyjnych, a wzmocnienia usiłowań twórczych.

Tosamo odnosi się też do bezrobotnych. Działalność dotychczasowa rządu doprowadziła do stopniowego zmniejszania się bezrobocia. Tempo tego zmniejszania zależy w dalszym ciągu od tego, czy rząd będzie w przyszłym sejmie rozporządzał tak wielką liczbą zwolenników pozytywnej pracy, że zdołają oni przełamać hamulce, nastawiane przez opozycję. Im mniej więc opozycjonistów wjdzie do sejmu, tem lepsze są także dla bezrobotnych widoki poprawienia sytuacji gospodarczej. W interesie zatem tych, którzy żyją z pracy rąk a nie z... ubocznych wpływów, leży głosowanie na takich posłów, którzy swoją współpracą wytworzą warunki, ułatwiające marsz. Piłsudskiemu spełnienie zadania, jakie sobie postawił.

W „Kattowitzer Ztg.” siedzą bezwątpienia ludzie, umiejący patrzeć realnie na rzeczy. Nie trudno im jest zatem odpowiedzieć na pytanie, co będzie, gdyby skład sejmu był taki, że intensywna praca rządu nad budowaniem zdrowej Polski byłaby niemożliwa?... Przecież chyba nawet „Kattowitzer Ztg.” nie myśli tak naiwnie, by przypuszczać, że marsz. Piłsudski schyli kornie czoło przed rozmaitymi endekami, chadekami, Piastowcami i innymi destrukcjonistami. Nie na to zdecydował się on na ciężki krok opanowania władzy — nie po to zakasał rekawy i silną dłoń wyciąga wóz państwowy z błota, by swój wysiłek i jego rezultaty oddać w rece, któreby go w okamgnieniu zmarnowały. Nie!... Znajdzie on w sobie dosyć siły, by nie wypuszczać z rąk cugli, które okazały się zbawienne. Żle jednak na tem wyjdą ci, którzy wydrzeć mu pragną cugle, nie dlatego, by miał się mścić na nich za podkopywanie jego stanowiska, lecz dlatego, że będzie musiał unieszkodliwić grabarzy państwa.

„Kattowitzer Ztg.” złą oddaje przysługę tym, których chce reprezentować. Milcząc — stojąc — ubocznie — nie przyczyniałyby się do powiększania zamętu i miałyby prawo powiedzieć:

„Nie przeszkadzaliśmy uzdrowieniu — więc jesteśmy porządnymi ludźmi, których należy porządnie traktować”. I niezawodnie w ten sposób odpowiedziano by ze strony Polski na takie stanowisko. Jeśli jednak dla „Kattowitzer Ztg.” tkanie palca między drzwi, celem powiększania zamętu i łowienia ryb dla swych tajemnych celów w zmaconej wodzie, wydaje się wskazane, to niech się potem nie dziwi, że palec ten jej przyskrzynia. Osiać to, że reprezentowana przez „Kattowitzer Ztg.” część ludności śląskiej uważana będzie słusznie w



dalszym ciągu jako ten czynnik, który świadomie utrudnia uzdrowienie państwa. Niechże więc sobie sama przypisze winę, jeśli będzie w przyszłości traktowana odpowiednio do swego postępowania.

To są realizmy życiowe, nad którymi warto się zastanowić — przedewszystkiem tym, którzy inspirowali „Kattowitzera”!

## Przegląd polityczny

### Bilans rządów pomajowych.

Pisma opozycyjne mają dziwną logikę. Przykładem tego jest dziennik „Warszawianka”. Wylicza ona najprzód dobre strony rządów pomajowych, a mianowicie:

1) „W oczy bijąca poprawa życia gospodarczego i zmniejszenie bezrobocia; 2) Równowaga budżetu państwowego, powiększenie pokrycia w Banku polskim i pożyczka zagraniczna, utrwalająca podstawy gospodarcze Polski; 3) ukończenie sejmowładztwa i utrwalenie gabinetu, niewystawionego na ciągłe i niespodziewane zmiany pod wpływem przypadkowej większości sejmowej; 4) Podniesienie znaczenia Polski zagranicą i spokojny kierunek polityki zagranicznej; 5) Zlikwidowania hurtków na Kresach i energiczna walka z komunizmem; 6) Usunięcie groźby wstrząsów rewolucyjnych.

Jako ujemne strony bilansu wylicza „Warszawianka” zastój w sprawach ustrojowych, wadliwy stosunek do mniejszości narodowych, stosowanie rug we wszystkich dziedzinach życia państwowego, oraz brak osobistego bezpieczeństwa.

A konkluzja?... „Pozycje ujemne są zbyt poważne, by w obecnych warunkach można było zająć inne stanowisko wobec rządu, niż ściśle rzeczowe”.

Polemizując z tym artykułem, słusznie podkreśla b. poseł Olszowski w „Dzienniku Pomorza”, że jest to kategoryczny przykład wyciągania z trafnych spostrzeżeń nie-rafnego wniosku. Albowiem au or uznaje przewagę znaczną salda dodatniego, dając dowód możliwości owocnej współpracy z rządem. Uznaje powtórnie wyjątkowo silne stanowisko rządu, który jest w stanie przeprowadzić konieczne reformy konstytucyjne, o których zmianie w naszych normalnych warunkach parlamentarnych marzyć nie można. Logiczny wniosek z powyższych spostrzeżeń może być tylko jeden. Współpraca z rządem, celem realizacji programu i przyczynienia się do usunięcia istniejących ujemnych objawów w życiu politycznym. Nie wolno i nie należy zrażać się istniejącymi przeciwnościami, ale mieć odwagę zmierzenia się z nimi. Wszelkie natomiast zapewnienia o „rzeczowym” stanowisku, właśnie w obecnych czasach, uważać trzeba za jałową frazologię”.

### Pierwsza jaskółka wyborcza w Niemczech.

Porozumienie, jakie osiągnięto w Niemczech co do rozwiązania parlamentu już z końcem marca, rozpoczęło właściwie okres wyborczy pomimo, że parlament jeszcze funkcjonuje. Skorzystali z tego socjaliści i jako pierwsi ruszyli do agitacji. W Kilonji odbyło się wielkie zgromadzenie, na którym prezydent parlamentu Loeb wygłosił mowę pro-

gramową. Zapowiedział on, że socjaliści pójdą do wyborów pod hasłem zwycięstwa zasady, że naród niemiecki pragnie pokoju i jest przeciwny wszelkim wojnom. Wszystkie narody powinny sobie przychodzić z pomocą, a Niemcy muszą zrozumieć, że nie istnieje dzisiaj żadne państwo, które mogłoby swoją politykę gospodarczą prowadzić niezależnie od swych sąsiadów. Dlatego Niemcy muszą dążyć do przyjaznego stosunku z sąsiadami. Z Francją pragną Niemcy pokoju pomimo wszystkiego, co zaszło w czasie wojny i po jej ukończeniu. Omawiając pomoc, jaką rząd chce udzielić Prusom Wschodnim oświadczył, że jeśli dola rolników jest ciężka, to należy udzielić pomocy drobnym właścicielom ziemi. Natomiast, jeśli wielka własność wschodniopruska twierdzi, że bez pomocy państwa nie zdoła się utrzymać, w takim razie zamiast dawać jej pomoc, należy odebrać jej ziemię i rozparcelować wśród drobnych rolników.

### Budowa pałacu Ligi Narodów.

Generalny sekretariat Ligi Narodów wniósł na porządek dzienny sesji marcowej Rady Ligi Narodów sprawę wybudowania pałacu dla obrad Ligi Narodów. Komisja 5 architektów ma opracować do końca tego miesiąca, ostateczny komunikat, co do nowych planów budowy. Z postawienia sprawy budowy pałacu dla Ligi Narodów na porządek sesji marcowej wynika, że pogłoski o przeniesieniu siedziby Ligi Narodów z Genewy do Wiednia są bezpodstawne.

### Przygotowania do sesji Rady Ligi Narodów.

Za dwa tygodnie rozpoczyna się w Genewie posiedzenie Rady Ligi Narodów. Wiosenna sesja nie zawiera wprawdzie na porządku dziennym zbyt doniosłych spraw. Pomimo to koła polityczne przypisują jej duże znaczenie. Atmosfera europejska jest dosyć napięta, dlatego za kulisami toczyć się będą żywe pertraktacje, w celu wynalezienia sposobów zapobieżenia ewentualnym konfliktom. Niewątpliwie głównym tematem tych narad będzie kwestja uregulowania stosunków francusko-niemieckich, a zwłaszcza ewakuacji Nadrenii. Tutaj Stresemann będzie miał ciężkie zadanie wobec tego, że wybory do parlamentu niemieckiego mają się odbyć w maju. Francja musi swą politykę wobec Niemiec regulować według tego, czy państwem rządu nacjonalistów, a więc wyznawcy idei rewansu, czy też żywiły umiarkowane, potępiające wszelkie zbrojne rozstrzygnięcia sporów. Przed wyborami zatem Francja nie może godzić się na ustępstwa. Z drugiej strony, o ile Stresemann nie osiągnie poważniejszych sukcesów w Genewie, będzie to dla nacjonalistów doskonałym argumentem wyborczym dla wykazania, że Francja krzywdzi Niemcy i że polityka pojednawcza Stresemanna nie osiąga rezultatów, trzeba zatem pokazać pieść.

Dalszą ważną sprawą, którą Rada Ligi będzie musiała się nieoficjalnie zajmować, jest zatarg litewsko-polski, który nie ruszył z miejsca pomimo, że Polska dąży wszelkimi siłami do rozpoczęcia rokowań. Zdać się, że ta sprawa wywoła poważne tarcia wobec nieustępliwości Woldemarasa. Należy się bowiem spodziewać, że rząd polski nie zgo-

dzi się już na połowiczne rozstrzygnięcia, lecz kategorycznie żądać będzie zmuszenia Litwy do wypełnienia zobowiązań.

### Raj sowiecki.

Surowa cenzura, panująca w Rosji i niemożność otrzymywania prawdziwych wiadomości z olbrzymiego, pozbawionego środków komunikacyjnych, państwa, umożliwia władcom Rosji opowiadanie cudów o rajach, jaki panuje tam dzięki komunizmowi. Prawda wygląda jednak inaczej. Od czasu do czasu pojawiają się wiadomości, których nawet wszechwładni rządcy ukryć nie są w stanie, są bowiem wynikiem bardzo opłakanych stosunków. Obecnie rząd widział się zmuszonym wydać surowe zarządzenia, świadczące o katastrofalnym położeniu. Mianowicie zarządono, że odtąd masło, jaja, herbata, mydło, będą wydawane tylko za kartkami w ograniczonej ilości. Przytem nie zapomniano o propagandzie, gdyż dla członków zorganizowanych w legalnych, to znaczy komunistycznych związkach, przyznano podwójną rację. Niektóre przedmioty, jak materiały, wełna, ubrania, ryż i mączka kartoflana, będą wydawane przez związki. Inni ludzie przedmiotów tych nie będą wogóle mogli dostać.

Oto skutki dziesięcioletnich rządów bolszewickich!

### Ustawa mobilizacyjna we Francji.

Jak z telegramów wiadomo, senat uchwalił projekt organizacji kraju na wypadek wojny, jednakowoż z pewnymi zmianami. Projekt rządowy, uchwalony przez parlament, przewidywał między innymi, mobilizację wszystkich francuzów bez różnicy płci i wieku z chwilą wybuchu wojny. Komisja senatu zmieniła to postanowienie o tyle, że mobilizowani mogą być tylko zdolni do broni mężczyźni. Zaś kobiety i niepełnoletni mieli być zaciągani. Te uchwały odrzucił senat i wprowadził postanowienie, że mobilizacji podlegają wyłącznie mężczyźni zdolni do broni do 48 roku życia. Głównym argumentem przeciwko mobilizowaniu kobiet był wzeład na to, że nieprzyjaciół, któryby wkroczył do Francji, miałby na zasadzie tego postanowienia prawo, wymagać od kobiet i dzieci francuskich pełnienia tych samych czynności, jakich żąda od nich francuska ustawa mobilizacyjna. Wobec zmienienia ustawy przez senat, musi ona wrócić jeszcze raz do parlamentu.

### Czy nie zbyt czarna konferencja?

Sledząc pilnie działalność parlamentów i posłów, dziwi się nieraz trzeba, jakie sprawy zaprzatają głowy wybrańców narodu. Za przykład służyć może uchwała, jaką świeżo powziął parlament angielski. Oto uchwalił on wniosek jednego z posłów konserwatywnych, upoważniający rząd do ustanowienia stałego dnia Wielkiejnocy, na drugą niedzielę kwietnia. Rząd oświadczył, że samodzielnie nie może uczynić użytku z tego prawa, zapowiedział jednak zwołanie konferencji międzynarodowej, która rozpatrzy wniosek angielski.

Czy niema na świecie dzisiaj większych zmartwień, jak rozprawianie o tem, kiedy ma być Wielkanoc? Będzie ciekawie stwierdzić, jak zachowają się wobec tego inne państwa.

## W NIERÓWNEJ WALCE.

137) —o— (Ciąg dalszy).

Pierwsza wyszła Maryla, bo miała jeszcze zawiadomić kogoś, po niej opuścił cukiereńkę Kostek.

Wanda podała mu rękę, którą ućcisnął jakoś, jakby serdecznie.

— No, bądź zdrowa! ... Kto wie, możemy się zobaczyć więcej.

— Czy sądzisz, iż zaarrestują mnie wkrótce? — zapytała z pół uśmiechem.

— Nie wiem nic — odparł szybko i nie dodawszy ani słowa, wybiegł na ulicę.

Zmidrygier przeprowadził go oczami do drzwi i natychmiast, znalazłszy się sam na sam z Wandą, począł mówić z niezwykłym ożywieniem.

— Pani się nie szanuje, panno Wando, zupełnie się pani nie szanuje ... POCO pani ten list tak nieostrożnie, tak już bardzo nieostrożnie napisała? ... Nie mogłem postawić na swoim, bo ... bo byłoby to trwożyć ich wszystkich, a i panią może nawet daremnie, może nawet ... Ale ... ale to było bardzo już lekkomyślnie, bardzo lekkomyślnie!

Zdawał się być szczerze o nią, zaniepokojony; nie mogła mu tego przecież brać za złe.

— Dlaczego mi pani to mówi? Czy przypuszcza pan? ...

Nie dopowiedziała, bo zatrwożyła się własnych myśli.

— Ja nie przypuszczam, proszę pani, bo widzę, co się dzieje i umiem wyciągnąć wnioski, które oby się nie sprawdziły! ... Pani wie że Dergajtisa śledzą już od dawna! ...

— Wiem, ale ... Przecież już wyjeżdża?

— A jeżeli złapią go na granicy?

— Na granicy? ...

Nigdyby nie przyszło jej to do głowy i teraz doznała takiego uczucia, jakby jej lód kładziono około serca.

— To być nie może ... — wyszeptala zaniepokojona, a Zmidrygier uśmiechnął się z dawnym swoim politowaniem.

Pociągnął ją do zasłoniętego firanką okna na ulicę i przez niewielką szparę pokazał jej przeciwny chodnik.

— Widzi pani tego jegomościa tam ... tam przed bramą domu? ...

Ujrzała ciemną, podłużoną sylwetkę jakiegoś spacerowicza, który rozporządzał widocznym czasem, bo przechodził koło bramy ciemnej w półmroku tonącej kamienicy tam i z powrotem bez najmniejszego pospiechu i jawnie bez celu.

— Któż to może być?

— To jest taki cień, który uwziął się chodzić wszędzie za naszym przyjacielem, Kostkiem Dergajtisem ...

— Jaktó, co pan mówi? ... Przecież Kostek już poszedł? ...

Zmidrygierowi twarz rozjaśniła się, jakby od bezmiernego ukontentowania.

— A poszedł Kostek, poszedł, tylko ... Tylko pani nie zauważyła, że jak na dzisiejszy wieczór, to ja gram jego rolę.

Pokazał jej się od stóp do głów.

Miał na sobie wysokie kozłowe buty, paltot krótki czarny, wyszarzany, w którym widziała ostatnimi czasy Kostka; w rękę trzymał dobrze zaszmelcowaną maciejówkę.

Oczy mu się śmiały, usta krzywiły do zjadliwego uśmiechu.

— Widzi pani, żeby z daleka szpicel nie rozróżnił, ale buty! ... Ho, ho ... Buty, to dla nich symbol wiary! Ha, ha, ha! ...

Zadziwił ją tem bardzo.

— A ... więc pan sam tak, a mnie pan zaleca szczególną ostrożność?

— Ja, to co innego — odparł jej spokojnie. — Ja, widzi pani, gdybym się nawet tam dostał, to tylko z korzyścią dla sprawy i dla mnie ... No, ale o tem potem. Żegnaj panią. Trzeba rozruszać tego gorliwego służbistę; czeka na mnie już tak długo.

Pozostawił ją zakłopotaną, nie rozumiejącą go już teraz zupełnie. Patrzyła na ulicę, gdy wychodził z cukiereńki, i widziała, jak ciemna sylwetka mężczyzny, stojącego na przeciwnym chodniku, poruszyła się niezłownie i szła za nim w ślad ostrożnie, w pewnej stałej odległości.

Odtąd ciągle już pozostawała pod tem jednym dręczącym ją wrażeniem; poczęło jej się coś zdawać i nie mogła się otrząsnąć ze złudzeń, do których aż nadto znajdowała wiele powodów.

W następną niedzielę poszła jak zwykle o umówionej godzinie do Koszyckich i drzwi mieszkania zastała zamknięte.

Zdziwiło ją to nadzwyczajnie, a nawet zaniepokoiło srode. Pomimo, że mało nie oberwała dzwonnka, z mieszkania nie odpowiedział nikt, tak, iż musiała powracać z niczem.

W bramie za to ... O tak, to był niezawodnie szpicel.

Również jak i tamten, którego widziała wieczorem przez zapocone okno cukiereńki, przechadzał się wolno i zachowywał się wogóle tak, jakby nie miał nic do roboty.

Nagle spojrzął na nią badawczo, pytająco, jakby właśnie chciał podejść do niej i położyć na jej ramieniu rękę.



# WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Środa

22

lutego

## POPIELEC †.

Stolicy św. Piotra w Antiochji  
r. 33—36.

Św. Małgorzaty, pokutnicy  
z Kortony, r. 1297.

SKŁOW.: WROCISŁAW.

— Środa popielcowa czyli wstępna. Nazwa środy popielcowej pochodzi od tego, że w tym dniu posypuje kapłan sobie i całemu ludowi głowy poświęconym popiołem. Popiół jest godłem śmierci, smutku i pokuty; już w Starym Zakonie był używany w tym celu, n. p. Mardocheusz posypywał swą głowę popiołem. Niniwici siedzieli na popiele. W pierwszych wiekach posypywał biskup popiołem głowy tym, którzy byli skazani na publiczną pokutę. Wnet jednak nastąpił zwyczaj, że inni także wierni posypywali sobie głowy popiołem z początkiem Wielkiego Postu, wreszcie zwyczaj ten przyjęto powszechnie w XI wieku. Popiół ten robi się ze spalonych gałęzi palmowych, które kapłan poświęcił w kwietniową niedzielę zeszłego roku. Przy posypywaniu głowy popiołem mówi kapłan: „Pamiętaj człowiecze, żeś jest proch i w proch się obrócisz“. Tym sposobem wypisuje niejako każdemu wyrok śmierci na czoło, od którego uwolnić go może jedynie pokuta. Podczas święcenia popiołu modli się kapłan, aby Bóg raczył darować nam grzechy, a dodał sił do walki duchownej.

Obróciłem oblicze moje do Pana Boga, szukając go modlitwą i prośbami, w poście i w worze i w popiele. (Daniel IX. 3).

**Kalendarz astronomiczny:** Słońce wsch. o godzinie 6.51, zach. o godz. 17.06. — Księżyc wsch. o godz. 7.48, zach. o godz. 18.27.

Długość dnia wynosi 10 g. 15 m.

Zmiany powietrza przed 100 laty: pieknie, temperatura łagodniejsza. Jutro: dżdżysto.

— Zakaz umieszczania odezw wyborczych na stacjach kolejowych. Minister komunikacji wydał okólnik do wszystkich dyrekcji kolejowych, w którym zakazuje umieszczania odezw wyborczych na peronach, stacjach, budynkach dworcowych i wszystkich miejscach, przeznaczonych dla pasażerów.

— Zgromadzenie delegatów pracowników samorządu miejskiego Rzeczypospolitej Polskiej. W dniach 26. 27 i 28 lutego 1928 roku odbędzie się w Katowicach w sali Powstańców na placu Wolności VI-te doroczne zgromadzenie delegatów, zwołane przez zarząd główny Związku Zrzeszeń Pracowników Samorządowych Miejskich Rzeczypospolitej Polskiej. Na zjeździe wygłoszone zostaną referaty:

1. „Położenie pracownika miejskiego w dobie obecnej“, wygłosi Wł. Popielawski z Warszawy.

2. „Samorząd Śląski“, wygłosi St. Kuhnert z Katowic.

3. „Stanowiska urzędnika w samorządzie miejskim i wynikające stąd zasady ustawodawstwa pracowniczego“, wygłosi dr. R. Sikorski.

4. „Zasady uregulowania bytu pracownika miejskiego i jego zabezpieczenia ustawowe“, wygłosi Fr. Herbst z Warszawy.

5. „Finanse i gospodarka miejska z punktu widzenia pracownika miejskiego i jego w nich udziału“, wygłosi dyr. Jan Krzyżanowski z Krakowa i referat w powyższej sprawie wygłosi inż. Włodz. Skoraszewski z Warszawy.

6. „Działalność społeczna i kulturalno-oświatowa pracowników miejskich“, wygłosi dr. J. Baryszewski z Warszawy.

Poza tem porządek obrad obejmuje sprawozdanie zarządu głównego z działalności za rok 1927-my, dyskusje oraz wnioski i rezolucje w sprawach zawodowych i innych, związanych z życiem pracowników miejskich.

— Urzędy nie płaca należności pocztowych. Ustawa o pocście, telegrafii i telefonii została przez Radę ministrów zmieniona w tym sensie, że urzędy państwowe i samorządowe, które dotychczas płaciły ryczałt pocztowy, zostały zupełnie zwolnione od opłat. Nowe rozporządzenie przewiduje także przyjmowanie bezpłatnie depesz od osób prywatnych do urzędów w razie katastrofy kolejowej, żywiołowej, napadu i t. p.

— Stan bezrobotnych w Polsce w czasie od 4—11 lutego przedstawia się następująco: ogólna liczba zarejestrowanych bezrobotnych 181.929 osób.

— Przepisy o miarach. Opracowano projekt rozporządzenia p. Prezydenta Rzeczypospolitej o karach za przekroczenie przepisów o miarach. Projekt rozporządzenia przewiduje grzywny za przekroczenie przepisów do wysokości 1000 zł, i karę aresztu do 3 miesięcy lub jedną z tych kar.

Do wymierzania kary grzywny do wysokości 300 zł, powołane są miejscowe urzędy miar, którym jednocześnie służy prawo orzeczenia o niezdatności do użytku, konfiskaty lub zniszczenia narzędzi mierzniczych. Jeżeli kierownik miejscowego urzędu uzna za konieczne zastosowanie wyższej kary pieniężnej lub kary bezwzględnej aresztu, winien sprawę skierować do właściwego sądu pokoju.

## Województwo śląskie

\* Z Rady Wojewódzkiej. Rada Wojewódzka na ostatnim posiedzeniu dokonała dalszego rozdziału kredytów budowlanych z Śląskiego Funduszu Gospodarczego w ogólnej sumie 113.500 złotych a następnie uchwaliła wydać rozporządzenie o obowiązkowym ubezpieczeniu, uprawnieniu do ubezpieczenia się na wypadek choroby i zasadniczych płacach w Kasach Chorych, dalej uchwaliła rozdział subwencji dla żłobków w Cieszynie, Tarnowskich Górach i Katowicach w ogólnej kwocie 14.000 złotych, oraz rozdział 4-ej raty subwencji dla zakładów dobroczynnych na rok 1927/28 w ogólnej sumie 60.000 złotych.

\* Wyjazd p. wojewody. W sobotę, dnia 25 b. m. wojewoda dr. Grażyński wyjeżdża do Bielska w celu oficjalnego zapoznania się z tamtejszymi władzami.

\* Bezrobocie na Śląsku. Urząd wojewódzki donosi, że w czasie od 8 do 15 lutego b. r. liczba bezrobotnych w województwie śląskim zwiększyła się o 57 osób i wynosiła 46.382 osób. Z tej cyfry przypada na górnictwo 15.155, hutnictwo 2.941, hutnictwo szkła 128, przemysł: metalowy 2.261, włókienniczy 266, budowl. 3.141, papierowy 101, chemiczny 17, drzewn 551, ceramiczny 146. Wykwalifikowanych bezrobotnych było 1.404, niewykwalifik. 17.532, rolnych 341, umysłowych 2.398. Uprawnionych do pobierania zasiłków było 29.273 bezrobotnych.

\* Zmiana taryfy opłat za badanie zwierząt rzeźnych. Ukazało się nowe rozporządzenie na podstawie którego badacze nie będący lekarzami weterynaryjnymi muszą z należytości pobranych od badania zwierząt oddać miejscowej władzy policyjnej 5 procent, wraz z sumarycznym wykazem zbędnych zwierząt najpóźniej do 10 każdego miesiąca. Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1-go marca b. r.

\* Egzamina na oglądaczy mięsa. Stosownie do obowiązujących przepisów obowiązani są oglądacze bydła względnie mięsa, co trzy lata poddać się egzaminowi przed okręgowym lekarzem weterynaryjnym. Ci przeto oglądacze, którym termin trzyletni od ostatniego egzaminu upłynął, mają we własnym interesie zgłosić na ręce powiatowego lekarza weterynaryjnego wniosek pisemny o wyznaczeniu im terminu egzaminu.

## Z Katowickiego.

Katowice. (Wykłady prof. Karola Hławiczki z zakresu metodyki śpiewu). Znakomity pedagog p. prof. Karol Hławiczka, autor znanego powszechnie „Podręcznika metodycznego do nauczania śpiewu“ rozpoczął wykłady na kursie metodyczno-instrukcyjnym i kursie przygotowującym do egzaminu państwowego, zorganizowanych przy Śląskiej Szkole Muzycznej przez p. Wład. Linę kier. admin. wspomnianej uczelni. Wykłady odbywały się stale w środę od godz. 15.20 i trwają do godz. 18 względnie 20 (na drugim kursie) w auli Polskiej Szkoły Wydziałowej (przy kościele ewangelickim). Wskutek wzrastającej ilości uczestników zostaną kursy podzielone, wobec czego utworzy się jeszcze kilkanaście miejsc dla p. T. Naucz., które zechciałoby korzystać z wykładów jednego z pierwszorzednych metodyków z zakresu nauczania śpiewu. Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat (Szopena 16). Zgłaszać się można również w środę przed rozpoczęciem wykładów.

— (Koncerty Śląskiej Szkoły Muzycznej na prowincji). Po pierwszym koncercie nowozaangażowanego grona prof. tut. uczelni urządzonym w dniu 6 lutego b. r. w sali Kola Towarzystwa, oraz „Poranku muzycznym, urządzonym w dniu 12 lutego b. r. w Teatrze Polskim, które według sprawozdania prasy wypadły imponująco pod względem artystycznym, przystępuje dyrekcja Śląskiej Szkoły Muz. do organizowania szeregu wy-

stępów koncertowych na prowincji, celem zapoznania szerokiej warstw publiczności z muzyką polską i obcą w wykonaniu świetnych artystów w osobach: p. p. Olgi Martusiewiczówny (pianistki), Stanisława Mikuszewskiego (wirtuoza-skrzypka) oraz Mariana Demar-Mikuszewskiego (art. oper.) Pierwszy koncert odbędzie się w sobotę, dnia 3 marca br. w Rybniku. W programie utwory: Bacha, Chopina, Paganiniego, Bizeta, Pucciniego, Żeleńskiego, Czajkowskiego, Wieniawskiego i Różyckiego.

— (Budowa kolejki wąskotorowej). Dyrekcja kolei państwowych w Katowicach zamierza przystąpić w najbliższym czasie do budowy państwowej wąskotorowej linii kolejowej Huta Kunegundy-Kopalnia Wujek. Urzędowe plany i wykazy projektowanej linii wyłożone są do wglądu w czasie od 20 lutego do 3 marca b. r. pomiędzy godzinami 15 i 12 w magistracie, ulica Pocztowa 2 (ratusz) pokój 56.

— (Wyrok w procesie o nadużycia celne). W sobotę o godz. 12-tej w nocy zakończył się w Katowicach sensacyjny proces o nadużycia skarbowo-celne. Zasadzeni zostali Zygmunt Garbiński, Paweł Garbiński, Jakubowicz Zausz i Jakób Goblent na grzywnę razem na 8 milionów zł. z tem, że w razie nieściągalności tych grzywien zamieni się im grzywny na rok aresztu z wyjątkiem Garb., któremu zamieni się karę grzywny na 2 lata aresztu. Sąd przyjął za udowodnione, że oskarżeni ukryli dochody monopolu solnego, sprzedając sól przemysłową, jako jadalną w ciągu paru lat. Rozprawa trwała od 2 lutego do 18 b. m. z małymi przerwami. Sąd przesłuchał kilkudziesięciu świadków. Przewodniczył sędzia Zienkiewicz, oskarżał zastępca prokuratora dr. Guzy, bronił adwokat Brockman z Warszawy i adwokat Zbiśławski z Katowic. Oskarżeni wyroku nie przyjęli, wnosząc o rewizję do Sądu Najwyższego w Warszawie.

Mysłowice. (Z kopalni myśłowickiej). W sobotę, dnia 25-go, w niedzielę 26-go i w poniedziałek 27-go lutego br. odbywać się będą na kopalni myśłowickiej wybory do rady zakładowej. Obowiązkiem jest robotnika zatrudnionego na tejże kopalni brać udział w wyborach. Lista Związku Górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego ma nr. 4 z czołowym nazwiskiem Blaut Piotr. Robotnicy powinni zdać sobie sprawę z wyborów samych, jak ważne dla nich jest prawo o radach zakładowych, dlatego też powinnością ich jest obierać do rady zakładowej takich delegatów, którzy będą mieli cywilną odwagę stawać w obronie robotników jak w kopalni, tak również w innych urzędach górniczych. Takimi delegatami są kandydaci z listy 4-tej Z. Z. P. Górnik.

Siemianowice w Katowickiem. (Akademia ku czci Ojca świętego) odbyła się tu w ubiegłą niedzielę. Na akademję przybyła tak wielka liczba parafian, że się wszyscy pomieścić nie mogli w salce przy probostwie. Akademję zagał Wiel. ks. proboszcz Koźlik, który w swem słowie wstępem wspomniął o wielkich zasługach Ojca św. Piusa XI. dla Polski. Następnie dyrektor poczty p. Grabowski wygłosił bardzo pouczający i starannie opracowany wykład na temat życia i działalności Ojca świętego. Żywe oklaski słuchaczy świadczyły o tem, iż piękne wywody prelegenta trafiły do ich serc. To też Wiel. ks. proboszcz prelegentowi szczerze podziękował. Następnie odśpiewał chór kościelny pod batutą dyrygenta p. organisty Piechońki „Hymn Papiński“. Po deklamacji Wiel. ks. proboszcz Koźlik dziękował wszystkim obecnym i wniósł okrzyk na cześć Ojca świętego i Prezydenta Rzeczypospolitej, który obecni żywo podjęli. Odśpiewaniem jednej zwrotki hymnu „Ciebie Boże wielbimy“ zakończono tę nadzwyczaj piękną uroczystość.

## Z Świętochłowickiego.

Świętochłowice (Ciekawy odczyt). W ubiegłą środę, dnia 15 bm. wygłosił p. starosta Szałński w lokalu Kasyna Polskiego w Świętochłowicach odczyt p. t. „Zagadnienie niemieckie w Polsce“. Prelegent po historycznym wstępie charakteryzującym rozwój stosunków polsko-niemieckich w dobie po i przedrozbiorowej, nakreślił szeroki i barwny obraz współczesnego zagadnienia polsko-niemieckiego w jego wszystkich odcieniach: społecznym, kulturalnym, gospodarczym i politycznym. Odczyt utrzymany na poziomie naukowej obiektywności a poparty szeregiem wymownych cyfr i kulminujący w apelu do znalezienia wspólnej platformy porozumienia na gruncie cywilizacji zachodnio-chrześcijańskiej (przy wykluczeniu ostrza politycznego) — wywołał wielkie zainteresowanie, a nader licznie zebrani członkowie Kasyna i goście urządzili prelegentowi serdeczną owację. Następny odczyt p. t. „Polska ordynacja wyborcza na tle europejskich systemów wyborczych“ wygłosi w następną środę, dnia 22 bm. gospodarz Kasyna P. Korol.



**Król. Huta.** (Samobójstwo). W dniu 17-go lutego o godzinie 4 cieśla górniczy Franciszek Przywara stał popełnił samobójstwo przez powieszenie się. Przyczyn samobójstwa nie zdołano ustalić.

— (Wydawanie kart cyrkulacyjnych.) Dyrekcja Policji komunikuje: Niniejszem podaje się do publicznej wiadomości, iż dalsze wydawanie kart cyrkulacyjnych odbywać się będzie następująco: We wtorek, dnia 21. II. br. od godz. 12 do 15 od 14 401—15 800. We wtorek, dnia 23. II. br. od godz. 12—15 od 15 801—17 200. W sobotę, dnia 25. II. br. od godz. 11—13 od 17 201—18 600.

— (Budżet miast) na rok 1928-29 wyłożony jest w ratuszu pokój nr. 9 w czasie od dnia 20 lutego do 28 lutego r. b. w godzinach urzędowych do publicznego wglądu.

**Lagiewniki** w Świętochłowickim. (Ofiara ciężkiego zawodu górniczego) padł niejaki Stefan Kleinert z kopalni „Florentyna“, który dnia 14 lutego przysypany został przez spadający węgiel i zginął na miejscu. Tragicznie zmarły liczył zaledwie 31 lat i pozostawił żonę i troje nieletnich dzieci bez zaopatrzenia.

— (Samobójstwo). Dn. 17 bm. powiesił się w szybie kopalni „Floryntyna“ cieśla górniczy Fr. Przywara, zamieszkały w Król. Hucie. Powodu samobójstwa dotychczas nie ustalono.

### Z Pszczyńskiego.

**Pszczyna.** (Zapowiedź hodowli jedwabników). Wydział powiatowy zamierza urządzić w roku bieżącym jedyną w powiecie wzorową hodowlę jedwabników. Według sporządzonej statystyki w powiecie pszczyńskim znajdują się przy następujących szosach starsze drzewa morwowe: 1. była prowincjonalna szosa Wrocław—Warszawa, w gminie Smitowice 60 drzew, 2. powiatowa szosa Pszczyna—Pawłowice, w gminie Poręba 86 drzew, 3. szosa związkowa Mokre—Paniowy, w gminie Mokre 42 drzew. Z tego wynika, że powiat ma warunki do utworzenia odpowiedniej hodowli jedwabników.

**Wilkowje** w Pszczyńskim. (Wścieklizna.) W zagrodzie gospodarza Antoniego Huja w Wilkowjach stwierdzono wypadek wścieklizny wśród psów. Wydano zarządzenie, mające na celu zapobieżenie szerzeniu się tej groźnej dla ludzi i zwierząt zarazy.

**Ornontowice** w Pszczyńskim. (Huragan.) W ubiegły piątek nad Ornontowiami i okolicą przeciągnął straszny huragan. Setki drzew leśnych zostało złamanych. Wichura zerwała szereg dachów, uszkodziła przewody elektryczne, łamiąc słupy telegraficzne.

**Nowy Bieruń** w Pszczyńskim. W niedzielę, dnia 12 lutego r. b. za staraniem miejscowego III Zakonu karmelitańskiego i ks. prob., odegrano na sali p. Droba: „Św. Teresa od Dziec. Jezus“ i to: po poł. dla dzieci, wiecz. dla dorosłych. Na obu przedstawieniach była sala przepiękna. Przedstawionem zostało życie dziecinne, panieńskie, zakonne i śmierć św. Teresy i jej chwałę pozagrobową. Amatorzy, w liczbie 38 osób, wywiązali się z swego zadania nadspodziewanie. Na szczególniejszą uwagę zasługują akty: Teresa na posuchaniu u Ojca św., jej życie zakonne z jej świątobliwą śmiercią i chwałę pozagrobową, jak też praktyki religijne w klasztorze karmelitanek bosych, co nam przedstawiło zupełnie naturalnie, w duchu religijnie podniosłym. Tak podniosłe chwile radości i wspaniałą ucztę duchową sprawili nam amatorzy z rodziny III. Zakonu karmelitańskiego z Szopienic bez odszkodowania, policzając jedynie koszty podróży amatorów. Wszelki czysty zysk pozostał dla naszego kościoła, jeszcze tak bardzo ubogiego. To też serdecznie dziękujemy nasamprzód amatorom szopienickim, dalej p. Pezdowi za bezpłatne wypożyczenie harmonjum, jak niemniej p. Drobowi, który nam swą salę i scenę bez odszkodowania odstąpił, zaliczając wszystkich do dobrodziejstwa parafii, zaco przyrzekamy pamiętać o nich w naszych modłitwach.

**Bieruń Stary** w Pszczyńskim. (Misje OO. Oblatów). Od 8 lutego odbyły się w tutejszej parafii misje, odprawione przez OO. Oblatów Janą Kulawego i Stan. Baderskiego. Niezwykły zapał wiernych panował od początku aż do końca. Uroczyste zakończenie w środę wieczór było prawdziwym triumfem. Konfesjonały były obleżone od samego początku, przypuszczamy, że mało kto pozostał bez spowiedzi. Do Komunii św. wierni przystępowali codziennie. Aby każdemu dać sposobność wysłuchania Mszy św. i przystąpienia do Stołu Pańskiego. Msze św. odprawiały się już od godz. 5-ej rano. Równocześnie odprawiała parafia swe 40-godzinne na-

## Giełda pieniężna i towarowa.

**Katowickie kursy bankowe.**  
w dniu 20 lutego 1928 r.

Płacono: za 100 złotych 46.94 marek niemieckich; za 100 marek niemieckich 213 złotych; za dolarów amerykańskich 8.91 1/4 złotych; za 100 franków szwajcarskich 171.80 złotych.

**Waluty zagraniczne na giełdzie warszawskiej.**  
w dniu 18 lutego 1928 r.

Płacono: za dolara amerykańskiego 888 złotych; za funt szterlingów angielskich 43.35 złotych; za 100 franków francuskich 34.95 1/4 złotych; za 100 szylingów austriackich 125.23 złotych; za 100 koron czeskich 26.35 złotych; za 100 lirów włoskich 47.11 złotych; za 100 franków szwajcarskich 171.03 złotych; za 100 guldenów holenderskich 123.80 złotych.

\* **Katowickie ceny ziemiopłodów** z dnia 20 lutego 1928 r. Płacono za 100 kilogramów franko stacja wojewódzka w walucie złotej: Pszenica 47 do 48. Żyto 42.25—43.25. Owies 38—39. Jęczmień 43—44. Makuch lniany 50—51. Makuch słonecznikowy 47—48. Osucie pszeniczne 28.50 do 29.50. Osucie rżane 28.50—29.00. Tendencja bardziej ożywiona.

bożeństwo, a we wtorek 14 lutego, odpust św. Walentego, drugiego patrona parafii. W poniedziałek wieczór prowadził ks. prob. dr. Wilk procesję z kościoła parafialnego do kościoła św. Walentego. Procesja zrobiła potężne wrażenie. W środę wieczór poświęcił O. Kulawy krzyż misyjny. Ks. proboszcz odśpiewał prefację do krzyża św., a O. Kulawy modlitwy liturgiczne. Po odśpiewaniu została przymocowana tabliczka pamiątkowa. Zakończenie dopełniło pięknie ozdobiony kościół parafialny. O. Kulawy wskazał na świetnie odmalowany i oświetlony dom Boży, podkreślił w krótkich słowach zasługi obecnego ks. proboszcza około odnowienia kościoła, podziękował P. Bogu za jego świętą opatrzność, księżom z sąsiedztwa za pomoc, Kongregacji Marjańskiej za popieranie ks. proboszcza, a całej parafii za żywy udział w misji św. i za ofiarność. Kazanie o Matce B. Kodeńskiej i odnowienie ślubów chrześniach wyruszyło wszystkich do tego. Ks. prob. zaś podziękował OO. misjonarzom za gorliwą pracę, i zachęcił parafian do wytrwałości, do odnowienia i trwałego oświetlania swych dusz nieśmiertelnych. Po tych słowach udzielił O. Kulawy błogosławieństwa apostołskiego, a ks. proboszcz błogosławieństwa sakramentalnego z Te Deum. Była to już druga misja za czasów obecnego ks. proboszcza. Oby owoc był trwały! W pierwszych dniach odbyły się osobne rekolekcje dla dzieci szkolnych, a również stanowe nauki dla młodzieży dorastającej: żeńskiej i męskiej. W czwartek rano odprawił ks. proboszcz Requiem za wszystkich zmarłych parafian.

— (Śmiertelny wypadek). Ubiegłego tygodnia zmarła tu śp. Lubecka, która poślizgnąwszy się w podwórzu na lodzie, doznała uszkodzeń wewnętrznych. Dla uniknięcia podobnych wypadków, należy posypywać chodniki i podwórza piaskiem lub popiołem.

### Z całej Polski.

**Poznań.** (Tragedja bezdomnych.) Przed kilkoma dniami w Nowym Tomysku wyeksmitowany został z mieszkania dekarz Hake, znajdujący się od dwóch lat w beznadziejnym położeniu finansowem. Rzeczy biedaka przewieziono do sali licytacyjnej. Hake zrozpaczony wraz z żoną poszedł za miasto i tam powiesił się oboje na jednym drzewie. Nazajutrz znaleziono przytulone do siebie wiszące trupy nieszczęśliwych biedaków. Nie jest to odosobniony wypadek, że licytowani przez władze podatkowe i nekani przez wykonawcze organa administracyjne obywatele uciekają się do... rozpaczliwych kroków.

### Z całego świata.

**4 miliony ludzi w Chinach jest żebrakami.**  
Wiadomości, które otrzymano w Rzymie z północnych Chin, potwierdzają doniesienia pism o głodzie, szerzącym się w okręgach, dotkniętych pożogą wojny domowej z ubiegłego roku. Cztery miliony ludzi oddaje się żebractwu, a więc dziesiąta część całej ludności tych okolic, w których przed rokiem jeszcze kwitnęły misje katolickie. Misjonarze tamtejsi wystali do Rzymu telegram, w którym przedstawiają całą grozę sytuacji mas ludowych pozbawionych chleba. Tra-

giczne położenie tego okręgu misyjnego zwiększone zostało jeszcze okropnymi wylewami rzek. Papieskie „Dzieło rozkrzewienia Wiary św.“ wysłało misjom tamtejszym nadzwyczajne zasiłki. W Tsinanfu OO. Franoiszkanie odżywiają 25.000 przymierających głodem Chińczyków, którzy śpią na ulicach mimo silnego mrozu.

## Teatr Polski w Katowicach

### „Trubadur“

Przepiękna i arcy melodyjna opera G. Verdiego „Trubadur“ ukaże się po raz drugi we wtorek 21 bm. o godz. 7.30 wiecz. Partje główne odtworzą pp. M. Bielecka, K. Wolska-Sobańska, E. Narożny, J. Popiel, M. Tarnawski i inni. Dyryguje kapelmistrz p. St. Barański.

### „Moja panna Mama“

Pełna humoru komedia L. Verneuil'a „Moja panna Mama“ ukaże się w środę 22 bm. z pp.: L. Ludwiżanką, H. Krzywicką, J. Żeromską, J. Mazankiem, S. Os-kardem, L. Wiśniewskim i M. Zonerem w rolach głównych.

### „Szpieg“

Stale zapełniająca widownię po brzegi sensacyjna sztuka Kistenmackersa „Szpieg“ wypełni czwartkowy wieczór, tj. 23 lutego. W rolach głównych świetni od-twórscy tychże pp. M. Strońska, dyr. W. Nowakowski i W. Kuncewicz.

**Przedstawienie dla młodzieży szkolnej mniejszości językowej niemieckiej.**

W czwartek 23 lutego o godz. 3.30 po poł. odbędzie się w Teatrze Polskim przedstawienie dla młodzieży szkolnej mniejszości językowej niemieckiej, urządzane staraniem Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych (T. S. N. W.). Odegrane będą Stanisława Wyspiańskiego „Warszawianka“ i I-szy akt Nocy listopadowej.

Przedstawienie poprzedzi odczyt w języku niemieckim prof. dr. Jana Kopca. Bilety wcześniej do nabycia u p. prof. Stańczyka, gimnazjum matematyczno-przyrodnicze w Katowicach, ul. Jagiellońska.

### Rewia baletowa w Rybniku.

W środę, dnia 22 wystąpi zespół baletowy opery katowickiej w Rybniku w sali hotelu Świerklaniec ze wspaniałą rewia baletową. W programie nowe efektowne tańce stylowe i współczesne. Bilety do nabycia wcześniej w księgarni p. Basisty w Rynku.

### „Tomcio Paluch“

W sobotę 25 lutego o godz. 3.30 po poł. odegrana będzie po raz ostatni przepiękna bajka dla młodzieży „Tomcio Paluch“.

## SPORT

### Koniec Olimpiady.

St. Moritz. (PAT.) Zaraz po meczu Kanada-Szwajcaria odbyło się uroczyste zamknięcie igrzysk 2-iej zimowej olimpiady wszystkich państw, biorących udział w olimpiadzie. Wszyscy zawodnicy przeddefilowali ze sztandarami swoich państw przed trybuną prezydenta Związku Szwajcarskiego. Na przedzie defilady niesiono sztandar olimpiady. Prezes komitetu międzynarodowego ogłosił wynik i rozdzielił medale i dyplomy. Podczas opuszczenia z masztu sztandaru olimpiady dano 5 strzałów armatnich. Na uroczystościach tych były obecne olbrzymie tłumy publiczności.

### Zawody narciarskie na Baraniej Górze.

Bielsko. (Tel. wł.) Koło Narciarzy przy Oddziale Górnośląskim Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w Katowicach urządziło w niedzielę, dnia 19-go b. m., w Beskidach na Baranej Górze swoje doroczne zawody narciarskie. Poza katowickimi, hajduckimi, królewo-huckimi, bytomskimi, rybnickimi itd. członkami Koła Narciarzy brali w zawodach udział narciarze krakowscy i cieszyńscy, dalej górale oraz policja wojewódzko-śląska. Zawodników było razem 94. Zawody polegały na wyścigach, odbytych na przestrzeni 10 wzgl. 16 kilometrów. Miały miejsce biegi dla pań, juniorów, seniorów i oldboyów. Zwycięscy otrzymali nagrody, fundowane przez Koło Narciarzy wojewódę śląskiego, p. dr. Grażyńskiego, Generalnego Konsula Polskiego w Bytomiu, redakcję „Polski Zachodniej“ oraz szereg ofiarodawców prywatnych. Zawody wykazały niezłą formę narciarzy śląskich, rokując śląskiemu sportowi narciarskiemu jaknajlepsze widoki na przyszłość. (Szczegóły wyników podamy niebawem.)

**Rodaku i Rodaczko!** Jeśli pragniesz mieć pracę i chleb, — oddaj swój głos tylko na Narodowe Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy (Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem). :: ::

**Lista Nr. 1.**



# Z ruchu wyborczego

## Co rząd Marszałka Piłsudskiego i Wojewoda Dr. Grażyński uczynili dla Śląska?

Prace nad budową i rozbudową Śląska.

Lata wojenne i plebiscytowe dokonały wielkich zniszczeń w naszym Województwie. Przez szereg lat nietylko niczego nie budowano, ale nawet nie naprawiano zniszczonych wskutek wojny budynków i dróg. Dlatego po objęciu Śląska przez Polskę, stało przed rządami polskimi i Sejmem Śląskim wzięte zadanie naprawy długoletnich zaniedbań. Ale niestety poprzednie rządy partyjne nie umiały, czy też nie chciały zabrać się do pracy nad odbudową i rozbudową naszej dzielnicy. Pomagał im w tym nierobienie Sejm Śląski, w którym rządząca koalicja chadecko-niemiecka zamiast realnie pracować, zajmowała się partyjną polityką. Jeżeli zaś nawet w czasie poprzednich rządów dokonano niejednej budowy, to jednak prace te nie były wynikiem przemyślanego jednolitego planu rozbudowy naszego Województwa, lecz miały charakter dorywczy. Długo za obecnego rządu od chwili objęcia władzy przez wojewodę dr. Grażyńskiego zaczęła się na Śląsku planowa praca nad wszechstronną odbudową i rozbudową naszego Województwa. Na poparcie naszych twierdzeń przytoczymy suche fakty i cyfry. Oto one:

### Co wybudowano na Śląsku przed majem 1926 r.?

Od czasu istnienia Województwa Śląskiego przeprowadził Wydział Robót Publicznych na terenie Województwa następujące budowy: Wybudowano 4 domy mieszkalne przy ul. Krasieńskiego w Katowicach, gmach Wydziału Skarbowego i Urząd Rent Wojskowych, oraz 4 domy urzędnicze przy ul. Jagiellońskiej. Rozpoczęto zaś budowę następujących gmachów: gmachu Województwa i Sejmu, który doprowadzono do drugiego piętra, gmachu gimnazjum w Bielsku, gmachu szkoły Policji w Katowicach, oraz do budowy gmachu gimnazjum w Rybniku. Nadto rozpoczęto budowę szkół powszechnych w 10-ciu miejscowościach.

### Co wybudowano po maju 1926 r.

Ukończono budowę gimnazjum w Bielsku, oraz wybudowano przy nim budynek mieszkalny dla profesorów, Szkołę Policji w Katowicach, oraz doprowadzono pod dach gmach Województwa i Sejmu, wreszcie do budowy gimnazjum w Rybniku. W roku 1926-1927 oddano do użytku szkoły powszechne w następujących gminach: Wiśla, Wapiennica, Ligota, Mnich, Łaziska, Główny, Piaski, Brzeźce, Hażlach i Szkołę Rolniczą w Międzywiciu.

Nadto przeprowadzono nadbudowę gimnazjum matematyczno-przyrodniczego w Katowicach, do budowy gimnazjum klasycznego w Król. Hucie, rozbudowę Zakładu dla głuchoniemych, rozbudowę zakładu dla umysłowo chorych w Rybniku i Lublińcu, rozbudowę szpitala krajowego w Cieszynie, budowę 5-ciu domów dla Uchodźców w Król. Hucie o 70 mieszkaniach, budowę kierownictwa regulacji Wisły w Pszczynie.

W roku 1927 rozpoczęto budowę Sanatorium dla inwalidów w Jastrzębiu, posterunków policyjnych w Rogach i Pawłowiu, oraz Komisariatu Policji w Szarleju, 2-ch domów mieszkalnych przy ul. Reymonta i Ligonia w Katowicach, udzielono kredytów na budowę szkół powszechnych w Świerkianach Dolnych, Wodzisławiu, Pszowie, Zebrzydowicach, Chechle, Knurowie i Michałowicach. Wreszcie udzielono subwencji wzgl. pożyczek na budowę stadionu w Król. Hucie, lotniska w Katowicach, stacji radiowej w Katowicach, piekarni mechanicznej w Wielkich Hajdukach, piekarni w Czechowicach, Domu Oświatowego w Katowicach, Katedry w Katowicach, bloku domów mieszkalnych Magistratu w Katowicach, o 200 mieszkaniach, i bloku domów mieszkalnych o 50-ciu mieszkaniach w Wielkich Hajdukach.

Ogółem wydano na roboty nadziemne od maja 1926 r. na terenie Województwa Śląskiego 29 830 000 złotych. Sprawy domów mieszkalnych dla robotników omówimy przy innej sposobności.

### Jakie są plany na najbliższą przyszłość?

Niezależnie od wielkiego planu inwestycyjnego przedłożonego przez p. Wojewodę Sejmowi Śląskiemu, dokona Urząd Wojewódzki w najbliższym czasie następujących robót nadziemnych: Ukończoną zostanie budowa gmachu Województwa i Sejmu Śląskiego, oraz rozpoczętych w roku 1927 budowli. Ponadto zbudowane zostaną: szkoły zawodowe w Katowicach, mianowicie: mechaniczno-elektrotechniczna, kolejowa, budowlana, chemiczno-ceramiczna, oraz bursy dla uczniów tych szkół i domy mieszkalne dla ich profesorów. Nadto wykonana będzie budowa gimnazjów w Mikołowie i Lublińcu, do budowy wzgl. nadbudowa gimnazjów w Tarnowskich Górach i Pszczynie, oraz szkoły przemysłowej w Bielsku. Zbudowane zostaną następujące gmachy: Bursa w Bielsku, 2 bloki domów mieszkal-

nych o 100 mieszkaniach dla urzędników w Bielsku i Katowicach, domy mieszkalne i posterunki dla Policji Wojewódzkiej w 12-tu gminach o 80 mieszkaniach, budynek administracji skarbu, oraz budowa instytutu muzycznego w Katowicach. Nadto przewidziana jest rozbudowa wszystkich szkół średnich przez wybudowanie w nich urządzeń kąpielowych, budowa sali gimnastycznej i kulturalno oświatowej w Parusowcu, oraz dalsza rozbudowa Zakładów dla głuchoniemych w Rybniku, oraz dla umysłowo chorych w Rybniku i Lublińcu.

Kredyty na przeprowadzenie w najbliższym czasie przytoczonych budowli wynoszą przeszło 30 milionów złotych. Ponadto wypracowany został wielki plan budowy i rozbudowy szkół powszechnych. Plan ten przewiduje na rok 1928 i 1929 budowę szkół w 16 gminach i rozbudowę w 10-ciu gminach, na rok 1929 i 1930 budowę szkół w 10-ciu gminach i rozbudowę w 16-tu gminach, na rok 1930 i 1931 budowę szkół w 7 gminach, oraz rozbudowę w 19 gminach.

Niezależnie od wymienionych wyżej budowli dokonywanych przez Urząd Wojewódzki, dokonał całego szeregu robót nadziemnych rząd centralny. W roku 1926-1927 wykończono następujące budowle: urzędy celne w Łagiewnikach, Debiczu, Pawłowiu, Brusieku, Malowanym Moście i placówki celne w Białym Szarleju, Szczęście Boże, Rudzkiej Kuźnicy, Braszczoku, Boguszowicach, Czantorji, Pogwizdowie, Knurowie i Stożku. Nadto wybudowano w Katowicach magazyn tytoniowy wraz z mieszkaniami i rozpoczęto budowę urzędów celnych w Wiktorze, Szarleju, Wilczy Dolnej i Kaczycach. Przewidziana jest dalsza budowa posterunków i urzędów celnych w liczbie 10 budynków rocznie.

Dla zatrudnienia bezrobotnych udzielił rząd samorządom pożyczek na roboty inwestycyjne, budowę domów mieszkalnych, budowę kościołów i na roboty kanalizacyjne w roku 1926-27 na ogólną sumę 4 735 000 złotych.

Jak wygląda ta praca w porównaniu z rządami przedmającymi?...

## Ostatni dwaj papieże w stosunku do Polski i Marszałka Piłsudskiego.

Polska przedrozbiorowa i obecna jest ściśle związana z katolicyzmem. Sprawy polskiej w okresie niewoli oddawał Kościół zwłaszcza za pontyfikatu Benedykta XV i Piusa XI, wielkie usługi.

Z Marszałkiem Polski łączył obecnego Papieża Piusa XI, a ówczesnego nuncjusza papieskiego w Warszawie ks. Rattiego stosunek serdeczny i przyjazny. Podczas wojny nuncjusz Ratti w najkrytyczniejszych chwilach Warszawy wyrwał sam jeden z pośród przedstawicieli zagranicznych na stanowisku. Po wojnie oddał wielkie usługi sprawie hamowania zażartego nacjonalizmu niemieckiego duchowieństwa na Górnym Śląsku, jako papieski komisarz plebiscytowy.

Są to rzeczy powszechnie znane, jak najmniej i fakt że Piusa XI zwa często „Pappa Polacco“ (papieżem polskim).

Gorliwą opieką otaczał Polskę i poprzedn. Piusa XI w Rzymie, papież Benedykt XV.

Benedykt XV za ostatnich lat swego pontyfikatu okazywał żywe zainteresowanie Polską, wysyłając do Warszawy jeszcze w czasach okupacji jednego z najwybitniejszych prałatów kurji, którego uznawał za najgodniejszego do stercenia Kościołem i objawiając Marszałkowi Piłsudskiemu swoją sympatię i uznanie.

Papież Benedykt XV ofiarował Marszałkowi Piłsudskiemu swą fotografię z własnoręczną dedykacją, która brzmi w przekładzie następująco:

„Wielce dostojnemu Naczelnikowi Państwa Polskiego Komendantowi Józefowi Piłsudskiemu, przesyłamy błogosławieństwo apostołskie w dowód naszego wysokiego poważania oraz życzenia łask, które jemu i Narodowi Polskiemu ślemy.

Rzym, na Watykanie 3 stycznia 1920 r.

Benedykt P. XV.

Czyż tak mądrzy i niezawodnie „dobrzy“ katolicy odnosiliby się tak do Marsz. Piłsudskiego, gdyby na równi z „Polonia“ uważali za masona i takiego szkódnika katolicyzmu, że z jego rządem „prawdziwi“ katolicy pracować nie mogą?

Cóż powie „Polonia“ na te niezbite fakta?

## Przypadkowa szczerłość.

Oddawna znanym jest powszechnie fakt, że Korfanty, ten człowiek, który w młodości swej nie jedną położył zasługę dla Śląska, znalazłszy się na szczycie powodzenia oddał się na usługi kapitału niemieckiego, pobierając od niego miljoner złotych. Wyrok Sądu Marszałkowskiego potwierdził zbrodniczą działalność tego szkodnika narodowego. Ale

Korfanty dotąd nigdy nie miał odwagi przyznać się do swej zbrodni i starał się, zresztą bez powodzenia, osłabić wrażenia tych udowodnionych zarzutów. Tymczasem niespodziewanie czytamy teraz wreszcie to mimowolne zresztą z pewnością przyznanie się.

Oto polemizując z organem Ks. prałata Londzina „Gwiazdka Cieszyńska“ pisze dosłownie: „Nieprawdą jest, że p. Korfanty w dalszym ciągu korzysta z bogatych funduszy przemysłu niemieckiego“. A więc, jeśli organ Korfantego przyznaje, że Korfanty „w dalszym ciągu“ nie pobiera łapówek od kapitału niemieckiego, temsamem dowodzi, że dawniej pobierał. W ten sposób Korfanty przyznaje się, że stał na żoldzie największych wrogów Polski i Śląska. Narazie wystarczy i to jedno przyznanie się.

## Stroją się w cudze piórka.

Wiadomość o podwyższeniu przez rząd rent inwalidzkich jest strasznie nie na rękę całemu obozowi niemiecko - korfantowsko - socjalistycznemu. Nie lubią panowie z tego obozu patrzeć, jak to rząd Marszałka Piłsudskiego i nasz Wojewoda troszcza się o ludność. Dlatego jednoznacznie piszą, że podwyżka ta jest zasługą... zgadnijcie, czyją... Seimu Śląskiego. Trudno o bardziej śmieszne twierdzenie. Podwyżka rent jest wyłączną zasługą osobistych starań Wojewody Grażyńskiego i rządu, który zrozumiał potrzeby inwalidów. Sejm Śląski żadnych takich żądań nie stawiał, a obecne chwalenie go przez pisma partyjne dowodzi, że partje skompromitowane chcą się stroić w nieswoje piórka.

## Czołowy kandydat listy komunistycznej Nr. 11 zasadzony na trzy miesiące więzienia.

Bezwyznaniowy Józef Wiczorek, robotnik z Szopienic, znany z swej wywrotowej agitacji komunistycznej, za co już był kilkakrotnie karany i odsiedział 3 1/2 roku twierdzy, po powrocie z więzienia nie zaprzestał swej antypaństwowej roboty i w dalszym ciągu uświadamiał za sowieckie pieniądze robotników. Na zebraniach w dniu 6 marca 27 r. w Załęskiej Haldzie i dnia 3 kwietnia w Mysłowicach Wiczorek z zapalem zaczął opowiadać różne niestworzone rzeczy. Mianowicie twierdził, że obecny rząd polski jest faszystowski i niedługo będzie istniał, że Polska jest tylko narzędziem w rękę Anglii i innych państw burżuazyjnych, które dążą do wywołania wojny z Sowietami i Polska pójdzie na pierwszy ogień. Za te przemówienia Wiczorek został przyaresztowany i osadzony w więzieniu. Na rozprawie sądowej dnia 18 bm. przed trzecią Izba Karną S. O. w Katowicach oskarżony do winy się nie przyznaje i twierdzi, że wymienionych słów nie użył. Sąd po przesłuchaniu świadków skazał Wiczorka na trzy miesiące więzienia z policzeniem aresztu śledczego.

A. P.

## Wiece.

Mikołów. We wtorek, dnia 21 lutego 1928 r. o godzinie 7-jej wieczorem odbędzie się na sali p. Ratki (Hotel Polski) w Mikołowie wielki wiec kobiet. Przybędzie referentka pozamiejscowa. Prosimy o jak najliczniejszy udział z uwagi na ważność spraw, które będą omawiane.

## Sprawozdania

### Z wieców Narod. Chrześc. Zjednoczenia Pracy.

Ruda. Mówcami byli pp. Miąskowiak, Karkoszka i Świeca, w dyskusji p. Juljusz Smuda.

Szarlej. Przemawiali pp. Rabus Jan, prez. Okr. Zw. Inw. g-h. w Piekarach i Paluch August., sekr. Śl. Zarz. Zw. Inw. Woj. Rzp.

Lubliniec. Sekr. koła pow. odczytał m. in. memoriał Rady Nadzorczej Zw. Inw. Woj. Rzp. do obecnego rządu, oraz odezwę p. Karkoszki, kand. na posła. Prezes pow. koła p. Grzesik wskazał na doniosłość głosowania, zaczętem polecał listę Nr. 1., poczem uchwalono odpowiednią rezolucję.

Siemianowice, Mała Dąbrówka i Janów-Nikiszowiec odbyły podobne zebrania. Przemawiał p. Karkoszka. Wszędy wyrażano zauranie p. wojewodzie i uchwalono głosować na listę 1.

Łaziska Dolne w Pszczyńskim. W dniu 19 bm. o godzinie 3,15 odbył się tu wiec, na którym przemawiał p. A. Kowalczyk z Katowic. W dyskusji przemawiał p. Kiedrowski, nauczyciel. Jednogłośnie przyjęto następującą rezolucję: „Zgromadzeni na wiecu w Łaziskach Dolnych, w dniu 19 lutego 1928 r. w liczbie 200 oświadczają. Silny rząd marszałka Piłsudskiego, który zdołał się wznieść ponad partyjnictwo, zahamował falę bezrobocia, popchnął naprzód budownictwo, stara się o rozbudowę przemysłu i rolnictwa, oraz o poprawę ustawodawstwa robotniczego, uzyskał zaufanie zagraniczne, przez co niezachwianie ugruntował niepodle-



głość Państwa Polskiego. Biorąc to pod uwagę, zgromadzeni tu obywatele oświadczają, że obecny rząd marszałka Piłsudskiego popierają i popierać będą. Przy wyborach gremjalnie staną za listą rządową nr. 1."

**Poręba w Pszczyńskim.** W niedzielę, dnia 19 lutego 1928 r. został zwołany przez miejscowy komitet wiec obywatelski z bloku Nar. Chrz. Zjedn. Pracy, na który przybyło 250 obywateli. Przemawiał p. Karuga o wyborach w roku 1922 i teraźniejszych. Pan Rula przedstawił żądanie kandydatów do Sejmu, podkreślając, że praca czeka tych wszystkich, którzy wyjdą jako posłowie do sejmu. Uchwalono rezolucję, że wszyscy będą głosowali na listę nr. 1 i wyrażają pełne zaufanie do rządu, jak i do p. wojewody.

**Kryry w Pszczyńskim.** Zwołany został wiec na ostatnią niedzielę, na który stawili się 300 obywateli. Wiec zagał prezes p. Garus, poczem udzielił głosu p. Karudze. Z przemówienia jego uczestnicy dowiedzieli się, jak handluje robotnikiem i rolnikiem p. Korfanty, który już nie jest tym, czem był w roku 1903. W dyskusji przemawiał p. kierownik szkoły i jeden z obywateli, oświadczając się za blokiem nr. 1. Uchwalono rezolucję, że będą głosować na listę nr. 1 i wyrażają swoje zaufanie rządowi jak i p. wojewodzie.

**Z wieców N. Ch. Zjedn. Pr. w pow. świętochłowickim.**

**Lipiny.** Dnia 14 lutego rb. odbył się wiec w Lipinach o godz. 19-ej na sali gimnastycznej (gmach gminy) dla mężczyzn. Przy udziale 600 uczestników robotników zagał wiec prezes komit. wyborcz. naczelnik gminy p. Fr. Lazar, który określił czasy przedmówowe i obecne, zachęcając do głosowania na listę bloku Nar. Ch. Zjedn. Pracy. Burmistrz Wielkich Hajduk p. Grzesik zobrazował pracę marszałka Piłsudskiego, zaznaczył, że partyjniactwo dotąd istniejące musi się skończyć i wskazał cyfrowo na stan gospodarczy Państwa. Półtorejgodzinnym przemówieniem swem porwał słuchaczy, czego dowodem były niemiłkające oklaski oraz okrzyki na cześć burmistrza Grzesika jak i naczelnika gminy p. Lazara.

**Wieczornice w pow. katowickim.**

Wieczornice urządzone w dniach ostatnich przez N. Ch. Z. P. miały przebieg nader zadawalniający. Oto kilka sprawozdań:

**Nowa Wieś.** Dnia 16 bm. o godz. 8-ej na sali p. Witolowej odbył się odczyt z przezroczami p. t. „Koronacja Matki Boskiej Ostrobramskiej” z ramienia N. Ch. Z. P. Pomimo szarugi na odczyt przybyło dość poka-

na liczba obywateli. Wieczór zagał p. Badura, który w treściwych słowach przedstawił zgromadzonym pracę dotychczasową rządu oraz poczynania jego na przyszłość, zaznaczył również, że p. Korfanty, mając władzę, mógł dużo zrobić dla ludu śląskiego — niestety on wtedy był przedstawicielem marek niemieckich a nie ludu. Obecnie odrażony i zniechęcony atakuje rząd, szerząc tem samem anarchję. Lud śląski widzi tylko w dążeniach marszałka Piłsudskiego i jego przedstawiciela na Śląsku p. wojewody dr. Grażyńskiego, że nastana lepsze czasy, albowiem praca rozwija się we wszystkich dziedzinach. Następnie ukazały się trzy filmy. Prelegent objaśniał znaczenie każdego. Zebrani słuchali z przejęciem, a gdy na ekranie ukazał się p. marszałek Józef Piłsudski, powstał na sali jeden ogólny okrzyk „Niech żyje nasz wódz p. marszałek Józef Piłsudski”. Przy końcu dziękował p. Badura referentowi oraz przybyłym obywatelom i zamknął wieczorek hasłem „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”.

**Michałkowice.** Dnia 14 bm. w przepelnionej obszernej wietnicy p. Benkiego przemówił na temat „Życie i czyny marszałka J. Piłsudskiego” p. Karasek. Po referacie wystąpił humorysta p. Rasek w roli „Gustlik Kocynder”, ciesząc publiczność nader humorystycznymi występami, hucznie oklaskiwanymi. Pod koniec pogadanki wzniesiono okrzyk na cześć Prezydenta Rzeczypospolitej Mościckiego, marsz. Piłsudskiego i wojewody dr. Grażyńskiego.

**Chorzów.** Wieczornica dnia 15 bm. zgromadziła przeszło 2000 osób, tak, że wielu nie zdołało zdobyć miejsca. Przemawiali p. redaktor Kruk i p. Karasek, a p. Rasek w roli „Gustlik Kocynder”. Porządek obrad jak w Nowej Wsi, przebieg udatny.

**Z zebrań N. Ch. Zi. Pracy w pow. rybnickim.**

**Boguszowice.** Dnia 12 bm. o godz. 12-ej odbyło się zebranie w Boguszowicach, równocześnie wiec N. Ch. Zjedn. Pracy. Uczestników było przeszło 300. Wiec był burzliwy, ponieważ przemawiało trzech członków w dyskusji, należących do partji opozycyjnych, a to z Katolickiego Bloku przemawiał p. Prus, z PPS. p. Kula, a z listy Okonia p. Popiołek.

## Humor wyborczy.

Generalny komisarz wyborczy wiceminister Car zasypywany jest ostatnio z różnych stron listami w sprawie wyborów do Sejmu i Senatu.

Niektóre z tych listów wnoszą wiele szczerego humoru do szarego życia urzędowego. N. p. grupa

chłopów ze wsi Komarów w powiecie hrubieszowskim „żąda” od generalnego komisarza wyborczego... wybrania do Sejmu uczciwego gospodarza i dobrego sołtysa, jakim jest Andrzej Gadomski. Chłopi gotowi są nawet... ponieść pewne koszty do wysokości 50 złotych, byleby go tylko wybrano. Niejaka znów Barbara Kowalczykowa z Kielbieni pisze do p. wiceministra Cara, że dowiedziała się, iż maż jej ma być wybrany na posła. Pani Kowalczykowa zaklina generalnego komisarza wyborczego, aby nie dopuścił jej męża do Sejmu, gdyż gospodarstwo zmarnuje się, maż jej, jako posła, będzie w Warszawie uganiał za dziewczętami — a w domu udawał nietykalnego.

Korespondencja taka zabiera dużo czasu w gorącym okresie przedwyborczym. Tacy pe-tenci na swe pisma nie otrzymują odpowiedzi.

## Program radiowy.

Sroda 22 lutego.

Katowice, fala 422 m.

16,20 Komunikaty Polskiego Związku Zrzeszeń Gospodarczych Woj. Śląsk. — 16,40 Odczyt (Transmisja z Krakowa) — 17,05 Komunikat dyrekcji kolei państwowych w Katowicach — 17,20 Wykład języka polskiego (kurs wyższy) — 17,45 Program dla dzieci (Transmisja z Krakowa) — 18,15 Koncert popołudniowy z Warszawy — 18,55 Komunikaty — 19,15 Rozmaitości — 19,35 Odczyt — 20,30 Koncert wieczorny z Warszawy — 22,00 Sygnał czasu i komunikaty.

Warszawa, fala 1,111 m.

12,00 Sygnał czasu i komunikaty — 15,00 Komunikat meteorologiczny i gospodarczy — 16,00 Odczyt — 16,40 Skrzynka pocztowa — 17,20 Odczyt — 17,45 Program dla dzieci — 18,15 Koncert popołudniowy 19,05 Komunikat rolniczy — 19,15 Rozmaitości — 19,35 i 20,00 Odczyty — 20,30 Koncert wieczorny, 22,00 Sygnał czasu i komunikaty.

Kraków, fala 545 m.

12,00 Transmisja sygnału czasu, hejnału z wieży Marjackiej, komunikatów oraz muzyki z płyt gramofonowych — 15,00 Komunikat meteorologiczny i gospodarczy — 16,40 Odczyt: Jakób Sobieski w wojnie chocimskiej — 17,20 Skrzynka pocztowa — 17,45 Audycja dla młodzieży — 18,15 Koncert — 19,05 Transmisja komunikatu rolniczego — 19,15 Rozmaitości — 19,35 i 20,00 Odczyty — 20,30 Transmisja koncertu z Warszawy.

Poznań fala 344,8 m.

13,00 Giełdy zbożowa i towarowa — 13,15 Muzyka gramofonowa. W przerwie koncertowej giełda pieniężna — 17,00 Audycja dla dzieci — 17,45 Koncert 19,00 Rzeczy ciekawe — 19,35 i 20,00 Odczyty — 20,30 Koncert organowy prof. Feliksa Nowowiejskiego — 22,00 Sygnał czasu i komunikaty — 22,30 Transmisja muzyki tanecznej.

Wrocław, fala 322,6 m.

Głiwice fala 250 m.

15,45 Wśród książek — 16,15 Koncert — 17,45 Odczyt — 20,10 Transmisja z sali koncertowej — 22,10 Transmisja z areny sportowej — 22,30 Wiadomości.

Berlin, fala 483,9 m.

15,30 Program dla pań — 16,30 Program dla młodzieży — 17,00 Koncert — 18,20 i 18,45 Odczyty — 19,30 Transmisja z opery w Szwajcarii. Następnie muzyka taneczna i komunikaty.

Wiedeń, fala 217,2 m.

11,00 Poranek muzyczny — 15,30 Program dla młodzieży — 18,00 i 18,30 Odczyty — 19,30 Odczyt — 20,30 Audycja Maksa Devriant. Następnie muzyka lekka.

## Sprawy towarzystw.

**Katowice.** (Z koła miejscowego Z. O. K. Z.) W środę, dnia 22 lutego odbędzie zwyczajne miesięczne zebranie członków koła miejscowego o godz. 19.30 w sali Strzechy Górniczej ul. Andrzeja 21. Na porządku obrad oprócz spraw aktualnych referat.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik” spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula w Król. Hucie.

**Kollontay**

Mydło Kollontay  
z makią:  
od Acraz

subtelnie  
perfumowane  
bez podwyżki ceny

Więc:  
jeszcze lepsze!  
jeszcze tanisze!

nr 90

Jedyny wytwórca: Eryk A. Kollontay, Fabr. Chem., Katowice-Byrnów.

Wszystkich, którzy posiadają jakiegokolwiek wiadomości o miejscu pobytu Marii - Barbary - Racheli Górskiej, urodz. Szwajkowskiej, córka Stanisława i Zenony z Lubańskich, urodz. w 1854 r. w Libam. pow. Wilejskiego, ostatnio zamiesz. w Wilnie, uprasza się o nadesłanie informacji do Konsystorza Ewangelicko - Reformowanego, Wł. no. Zawaina 11.



## Ogłoszenia

każdego rodzaju przyniosą zawsze pożądany skutek, jeżeli je nadszycie w gazecie, która nietylko w obwodzie przemysłowym, lecz także i poza granicą tegoż obwodu jest mocno rozpowszechniona. A zatem ogłaszanie w naszej gazecie przyniesie wam wiele korzyści.



## „NERWOL”

wyrobu chemika Dra FRANZOSA  
jedyny radykalny i wypróbowany środek  
na

### REUMATYZM, KLUCIE

z powodu przeziębienia i postrzał czyli ischias.

Żądać w aptekach i drogeriach.  
Główna sprzedaż APTEKA MIKOLASCHA  
LWÓW, KOPERNIKA Nr. 1.

Wyborowe Wiosna 1928

## NASIONA

poleca  
SPECJALNY SKŁAD NASION

**B. HOZAKOWSKI, TORUN**

Mostowa 28.

Ilustrowany cennik nasion, narzędzi ogrodniczych i roślin wysyłam darmo i oplatnie.